

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

* 1 Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

- Identyfikator produktu

- Nazwa handlowa: **Leracid® 169**

- Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

- Zastosowanie substancji / preparatu Środek czyszczący

- Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

- Producent/Dostawca:

Producent

Stockmeier Chemie GmbH & Co.KG

Eckendorfer Str. 10

D-33609 Bielefeld

Phone: + 49(0)521/3037-0

Fax: + 49 (0)521/3037-159

Mail: info@stockmeier.de

Dostawca

STOCKMEIER CHEMIA SP. z oo i Spółka S.K.

ul. Obornicka 277

60-691 Poznań

Tel: +48 61 666 10 66

Fax +48 61 666 11 63

Mail: poznan@stockmeier.pl

- Komórka udzielająca informacji:

Wydział Ochrony środowiska

Mail: poznan@stockmeier.pl

- Numer telefonu alarmowego: 998 lub 112, informacja toksyngologiczna w Łodzi 042 657-99-00

2 Identyfikacja zagrożeń

- Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

- Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Met. Corr.1 H290 Może powodować korozję metali.

Skin Corr. 1A H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

- Klasyfikacja zgodnie z dyrektywą Rady 67/548/EWG lub dyrektywą 1999/45/WE

C; Produkt żrący

R35: Powoduje poważne oparzenia.

- Szczególne wskazówki o zagrożeniu dla człowieka i środowiska:

Produkt podlega obowiązkowi oznakowania na podstawie metody obliczania "Ogólnej wytycznej klasyfikowania preparatów w UE" w jej ostatnio przyjętej wersji.

- System klasyfikacji:

Klasyfikacja odpowiada aktualnym listom Wspólnoty Europejskiej, jednak jest uzupełniona danymi z literatury fachowej i danymi firmowymi.

- Elementy oznakowania

- Oznaczenia według wytycznych EWG:

Produkt został sklasyfikowany i oznaczony wg. norm EWG/zarządzenia o substancjach szkodliwych.

- Litera w oznaczeniu i określenie niebezpieczeństwa produktu:

C Produkt żrący

- Składniki określające niebezpieczeństwo do etykietowania:

kwas azotowy(V)

- Zestawy R:

35 Powoduje poważne oparzenia.

- Zestawy S:

23 Nie wdychać gazu/dymu/pary/rozpylonej cieczy (rodzaj określi producent).

26 Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

35 Usuwać produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny.

(ciąg dalszy na stronie 2)

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

Nazwa handlowa: **Leracid® 169**

(ciąg dalszy od strony 1)

36/37/39 Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.

45 W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - jeżeli to możliwe, pokaż etykietę.

- **Inne zagrożenia**
- **Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.

3 Skład/informacja o składnikach

- **Charakterystyka chemiczna: Mieszankiny**
- **Opis:** Mieszanina z niżej wymienionych składników z bezpiecznymi domieszkami (roztworze wodnym).

- Składniki niebezpieczne:

CAS: 7697-37-2	kwas azotowy(V)	50-100%
EINECS: 231-714-2	C R35; O R8	
Reg.nr.: 01-2119487297-23	Ox. Liq. 3, H272; Met. Corr.1, H290; Skin Corr. 1A, H314	

- **Wskazówki dodatkowe:** Pełna treść przytoczonych wskazań dotyczących zagrożeń znajduje się w rozdziale 16.

4 Środki pierwszej pomocy

- **Opis środków pierwszej pomocy**
- **Wskazówki ogólne:**
Odzież zanieczyszczoną produktem należy niezwłocznie usunąć.
W przypadku utraty przytomności ułożenie i transport w stabilnej pozycji bocznej.
- **Po wdychaniu:**
Zapewnić dopływ świeżego powietrza. W przypadku dłuższej trwających dolegliwości skonsultować się z lekarzem. W przypadku bezdechu lub trudności z oddychaniem zastosować sztuczne oddychanie lub podłączyć butle tlenową i niezwłocznie wezwać lekarza. W przypadku utraty przytomności poszkodowanego ułożyć i transportować w stabilnej pozycji bocznej.
- **Po styczności ze skórą:** Natychmiast zmyć wodą i mydłem i dobrze spłukać.
- **Po styczności z okiem:** Przepłukać otwarte oczy przez kilka minut pod bieżącą wodą i zasięgnąć porady lekarza.
- **Po połknięciu:**
Obficie popić wodą i wyjść na świeże powietrze. Niezwłocznie sprowadzić lekarza.
Nie powodować wymiotów i sprowadzić lekarza.
- **Wskazówki dla lekarza:** Zaleca się leczenie odpowiednio do występujących objawów.
- **Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia**
Pieczenie i ból oczu, skóry i błon śluzowych. W wypadku połknięcia występuje silne działanie drażniące jamy ustnej i gardła oraz istnieje niebezpieczeństwo przedziurawienia przełyku.
- **Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym**
W przypadku podrażnienia płuc pierwsza pomoc Dexametazonem w dozowniku aerozolowym.

5 Postępowanie w przypadku pożaru

- **Środki gaśnicze**
- **Przydatne środki gaśnicze:**
Produkt niepalny. Stosować środki gaśnicze odpowiednie do materiałów składowanych w pobliżu
- **Szczegółne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną**
Przy ogrzewaniu lub w wypadku pożaru możliwe jest tworzenie się trujących gazów.
Podczas pożaru mogą uwolnić się:

(ciąg dalszy na stronie 3)

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

Nazwa handlowa: **Leracid® 169**

(ciąg dalszy od strony 2)

Tlenki azotu (NOx)

Reaguje z metalami nieszlachetnymi tworząc wodór.

Powoduje wyzwalamie się zapalnych par.

- Informacje dla straży pożarnej**- Specjalne wyposażenie ochronne:**

patrz punkt 8.

Odzież ochronna na wszystkie części ciała wraz z maską ochronną na twarz w zależności od warunków środowiskowych.

- Inne dane

Wodę skażoną należy zbierać oddzielnie, nie może ona dostać się do kanalizacji.

Pojemniki zagrożone w przypadku pożaru chłodzić strumieniem wody.

6 Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

- Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Nosić ubranie ochronne. Osoby nie zabezpieczone przenieść w.

Zadbać o wystarczające wentrowienie.

- Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Zapobiec przeniknięciu do kanalizacji, rowów i piwnic.

Rozcieńczyć dużą ilością wody.

W wypadku wyzwolenia się większych ilości należy poinformować właściwe urzędy.

- Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Rozlany produkt zbierać za pomocą materiałów wiążących ciecz (piasek, ziemia okrzemkowa, preparaty wiążące kwasy, uniwersalne środki wiążące). Nie stosować środków palnych / utleniających!

Materiał skażony usunąć jako odpad wg punktu 13.

Zadbać o wystarczające przewietrowienie.

Rozcieńczyć dużą ilością wody.

Zastosować środek neutralizujący.

Resztki należy spuścić wodą, a ścieki zneutralizować środkami zasadowymi (mleko wapienne).

- Odniesienia do innych sekcji

Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz rozdział 7.

Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz rozdział 8.

Informacje na temat utylizacji patrz rozdział 13.

7 Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

- Sposób obchodzenia się:**- Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**

Zbiorniki zamknąć szczelnie.

Unikać styczności z oczami i skórą

Przy rozcieńczaniu dawać najpierw wodę i wzmieszać produkt.

Należy zadbać o dobrą wentylację / odsysanie w miejscu pracy.

Unikać rozpylania.

- Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:

Produkt jest niepalny.

Materiał/ produkt może obniżać temperaturę zapłonu palnych substancji.

- Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności**- Składowanie:** Składować w dobrze zamkniętych beczkach chłodnych i suchych.**- Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników:**

Przestrzegać zasad i przepisów dot. przechowywania i użytkowania materiałów stanowiących zagrożenie dla wód (Niemcy).

(ciąg dalszy na stronie 4)

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

Nazwa handlowa: Leracid® 169

(ciąg dalszy od strony 3)

- **Wskazówki odnośnie wspólnego składowania:**
Patrz punkt 10.
Należy trzymać z dala od ługów, metali i związków organicznych.
- **Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania:**
Zbiornik trzymać szczelnie zamknięty.
Chronić przed gorącym i bezpośrednim promieniowaniem słonecznym.
- **Klasa składowania:** 8 B L (VCI - koncepcja, 2007)
- **Szczególne zastosowanie(-a) końcowe** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

8 Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

- **Dodatkowe wskazówki dla wykonania urządzeń technicznych:** Brak dalszych danych, patrz punkt 7.
- **Parametry dotyczące kontroli**

- **Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy:**

7697-37-2 kwas azotowy(V) (50-100%)

NDS ()	NDSCh: 2,6 mg/m ³
	NDS: 1,4 mg/m ³

- **Dodatkowe dopuszczalne wartości narażenia na możliwe zagrożenia podczas przetwarzania:**

10102-44-0 ditlenek azotu

NDS ()	NDSCh: 1,5 mg/m ³
	NDS: 0,7 mg/m ³

- **Wskazówki dodatkowe:** Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.

- **Kontrola narażenia**
- **Osobiste wyposażenie ochronne:**
- **Ogólne środki ochrony i higieny:**
Trzymać z dala od środków spożywczych napojów i pasz.
Zabrudzoną, nasączoną odzież natychmiast zdjąć.
Myć ręce przed przerwą i przed końcem pracy.
Unikać styczności z oczami i skórą.
Nie wdychać dymu/pary/aerozolu.
- **Ochrona dróg oddechowych:**
W przypadku krótkotrwałego lub nieznacznego obciążenia urządzenie filtrujące do oddychania; w przypadku intensywnej lub dłuższej ekspozycji zastosować urządzenie do ochrony dróg oddechowych niezależne od powietrza otoczenia.
- **Zalecane urządzenie filtrujące do krótkotrwałego użytkowania:** Filtr kombinowany B-P2
- **Ochrona rąk:** Rękawice ochronne
- **Materiał, z którego wykonane są rękawice**
Kauczuk butylowy
Kauczuk fluorowy (Viton)
Wybór odpowiednich rękawic nie zależy tylko od materiału, lecz także od innych cech jakościowych i zmienia się od producenta do producenta.
- **Czas penetracji dla materiału, z którego wykonane są rękawice**
Od producenta rękawic należy uzyskać informację na temat dokładnego czasu przebicia i go przestrzegać.
- **Przy stałym kontakcie należy stosować rękawice z następujących materiałów:**
Kauczuk fluorowy (Viton) 0,7 mm grubości warstwy (zaleca się: indeks bezpieczeństwa 6, odpowiednio przez 480 minut czasu przenikalności wg normy EN 374).
Uwaga ! Codzienny okres używania rękawic chroniących przed chemikaliami może być ze względu na szczególne warunki panujące w miejscu pracy (obciążenie mechaniczne, temperatura), znacznie krótszy, aniżeli czas przenikania ustalony w normie EN 374.
- **Ochrona oczu:** Okulary ochronne szczelnie zamknięte

(ciąg dalszy na stronie 5)

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

Nazwa handlowa: **Leracid® 169**

(ciąg dalszy od strony 4)

- Ochrona ciała:

Odzież ochronna kwasoodporna

Standardowa ochronna odzież robocza. Odporne na działanie związków chemicznych rękawice i obuwie ochronne. W przypadku możliwości kontaktu ze skórą obowiązuje odzież ochronna nieprzepuszczalna dla danego preparatu.

9 Właściwości fizyczne i chemiczne**- Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych****- Ogólne dane****- Wygląd:**

Forma:	Ciecz
Kolor:	Bezbarwny
Zapach:	Kłujący

- Wartość pH (10 g/l) w 20°C: ~ 1,2**- Zmiana stanu****Punkt topnienia/ Zakres topnienia:** Nie jest określony.**Punkt wrzenia/ Zakres wrzenia:** Nie jest określony.**- Punkt zapłonu:** Nie nadający się do zastosowania.**- Samozapłon:** Produkt nie jest samozapalny.**- Niebezpieczeństwo wybuchu:** Produkt nie jest grozi wybuchem.**- Gęstość w 20°C:** 1,32 g/cm³**- Rozpuszczalność w/ mieszalność z****Woda:** Pełni mieszalny.**- Inne informacje** Brak dostępnych dalszych istotnych danych**10 Stabilność i reaktywność****- Reaktywność****- Stabilność chemiczna****- Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:**

Brak rozkładu przy użyciu zgodnym z przeznaczeniem.

Dla uniknięcia rozkładu termicznego - nie przegrzewać.

- Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Przy działaniu na metale tworzy gazy nitrozowe i wodór.

Reakcje z alkaliami (tęgami).

Przy dodawaniu wody następuje ogrzanie.

- Warunki, których należy unikać Brak dostępnych dalszych istotnych danych**- Materiały niezgodne:**

Lugi, metale nieszlachetne.

Substancje organiczne.

- Niebezpieczne produkty rozkładu:W czasie rozkładu termicznego, w czasie reakcji z metalami i w czasie reakcji ze związkami organicznymi tworzą się gazy nitrozowe (tlenki azotu NO i NO₂). Wodór H₂ powstaje w czasie reakcji z metalami.

— PL —

(ciąg dalszy na stronie 6)

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

Nazwa handlowa: **Leracid® 169**

(ciąg dalszy od strony 5)

11 Informacje toksykologiczne

- **Informacje dotyczące skutków toksykologicznych**
- **Ostra toksyczność:**
- **Pierwotne działanie drażniące: Działanie Gatunek Metoda:**
- **na skórze:** Silne działanie żrące na skórę i śluzówkę.
- **w oku:** Silne działanie żrące.
- **Uczulanie:** Działania uczulające nie są znane.
- **Dodatkowe wskazówki toksykologiczne:**
Produkt wykazuje następujące zagrożenia w oparciu o metodę obliczeń według ogólnych wytycznych klasyfikacji Wspólnoty Europejskiej dotyczących receptur, wersja ostatnia:
Substancja żrąca
Po połknięciu silne skutki żrące w rejonie jamy ustnej i gardła oraz niebezpieczeństwo przedziurawienia przełyku i żołądka.
Ciecz i pary mogą spowodować ciężkie uszkodzenia błon śluzowych, oczu i dróg oddechowych.
Mgła kwasowa i gazy nitrozowe mogą spowodować uszkodzenie płuc.

12 Informacje ekologiczne

- **Toksyczność**

- **Toksyczność wodna:**

7697-37-2 kwas azotowy(V)

EC 50 / 48 h 0,492 mg/l (*Daphnia magna*)

LC 50 / 96 h 12,5 mg/l (*Salmo gairdneri*)

- **Trwałość i zdolność do rozkładu biodegradacji**
- **Zachowanie się w obszarach środowiska:**
- **Zdolność do bioakumulacji** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **Mobilność w glebie** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **Skutki ekotoksyczne:**
- **Uwaga:**
Działa szkodliwie na organizmy wodne; może wywoływać długo utrzymujące się zmiany w środowisku wodnym.
- **Inne wskazówki:**
Das Produkt ist auf Säurebasis aufgebaut. Vor Einleiten eines Abwassers in Kläranlagen ist in der Regel eine Neutralisation erforderlich. Bei sachgemäßer Einleitung geringer Konzentrationen in adaptierte biologische Kläranlagen sind Störungen der Abbauaktivität von Belebtschlamm nicht zu erwarten.
- **Dalsze wskazówki ekologiczne:**
- **Wskazówki ogólne:**
Szkodliwy dla wody pitnej nawet przy przedostaniu się minimalnych ilości do podłoża.
Klasa szkodliwości dla wody 1 (samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody
- **Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.
- **Inne szkodliwe skutki działania** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

13 Postępowanie z odpadami

- **Metody unieszkodliwiania odpadów**

Poniższa wskazówka dotyczy produktu oryginalnego, a nie jego modyfikacji i produktów pochodnych. W przypadku mieszanin z innymi produktami konieczna może być utylizacja innymi metodami; w razie wątpliwości zasięgnąć informacji u dostawcy produktu lub w lokalnym urzędzie.

(ciąg dalszy na stronie 7)

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

Nazwa handlowa: **Leracid® 169**

(ciąg dalszy od strony 6)

- Zalecenie:

Nie może podlegać obróbce wspólnie z odpadkami domowymi. Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji.

Użyty produkt przekazać do recyklingu lub, o ile to możliwe, do innego zastosowania.

W przeciwnym razie przekazać do posiadającej zezwolenie utylizacji, np. do neutralizacji.

- Numer klucza odpadów:

Kody odpadów odnoszą się od dn. 1.1.1999 nie tylko do produktu, ale również do podstawowej dziedziny zastosowania. Aktualny kod odpadów dla danej dziedziny zastosowania można znaleźć w europejskim katalogu odpadów.

- Opakowania nieoczyszczone: Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.**- Zalecenie:**

Opakowanie zwrotne: Po dokładnym opróżnieniu natychmiast szczelnie zamknąć i przekazać dostawcy bez czyszczenia. Należy uważać, aby do opakowania nie przedostały się ciała obce!

Inne pojemniki: całkowicie opróżnić, wyczyścić i przeznaczyć do odzysku lub ponownego przetworzenia.

- Zalecany środek czyszczący: Woda, w razie konieczności z dodatkiem środków czystości.

14 Informacje dotyczące transportu

- Numer UN - ADR, IMDG, IATA	2031
- Prawidłowa nazwa przewozowa UN - ADR - IMDG, IATA	2031 KWAS AZOTOWY, mieszanina NITRIC ACID, MIXTURE
- Klasa(-y) zagrożenia w transporcie - ADR - Klasa - Nalepka	8 (C1) materiały żrące 8
- IMDG, IATA - Class - Label	8 Corrosive substances. 8
- Grupa opakowań - ADR, IMDG, IATA	II
- Zagrożenia dla środowiska: - Zanieczyszczenia morskie:	Nie
- Szczególne środki ostrożności dla użytkowników - Liczba Kemlera: - Numer EMS: - Segregation groups	Uwaga: materiały żrące 80 F-A, S-B Acids
- Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC	Nie nadający się do zastosowania.
- UN "Model Regulation":	UN2031, KWAS AZOTOWY, mieszanina, 8, II

— PL —

(ciąg dalszy na stronie 8)

Karta charakterystyki zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 26.04.2012

Aktualizacja: 06.05.2011

Nazwa handlowa: **Leracid® 169**

(ciąg dalszy od strony 7)

15 Informacje dotyczące przepisów prawnych

- **Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny**
- **Przepisy poszczególnych krajów:**
- **Klasa zagrożenia wód:**
Klasa szkodliwości dla wody 1 (samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody.
- **Ocena bezpieczeństwa chemicznego:** Ocena Bezpieczeństwa Chemicznego nie została przeprowadzona.

16 Inne informacje

Dane opierają się na dzisiejszym stanie naszej wiedzy, nie określają jednak w sposób ostateczny właściwości produkcyjnych i nie mogą być uzasadnieniem prawomocnych umów.

- **Zastosowanie:**
Wyłącznie do zastosowania przemysłowego.
Zapoznać się ze wskazówkami podanymi w instrukcji.
- **Oдноśne zwroty**
Pełne brzmienie wskazówek bezpieczeństwa podanych ze skrótami w punkcie 3 (zdania H i R). Zdania R dotyczą wyłącznie składników. Oznaczenie produktu podano w punkcie 2.
H272 Może intensyfikować pożar; utleniacz.
H290 Może powodować korozję metali.
H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.
R35 Powoduje poważne oparzenia.
R8 Kontakt z materiałami zapalnymi może spowodować pożar.
- **Wydział sporządzający wykaz danych:** Patrz komórka d/s informacji
- **Skróty i akronimy:**
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
ICAO: International Civil Aviation Organization
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
CLP: Classification, Labelling and Packaging (Regulation (EC) No. 1272/2008)
- * **Dane zmienione w stosunku do wersji poprzedniej**